

[Sigsgaard.]

lige udtalelser fra et af de største firmaer, der nyder godt af garantier, der ydes for eksport til det sydlige Afrika, gik jo ud på, at denne sag kunne reduceres til, at man skulle overholde indgåede aftaler, for sådan er det nu engang mellem forretningsfolk. Denne korte sætning giver anledning til to indsigelser fra min side:

For det første er det for mig at se ikke kun et spørgsmål om forretning, men i høj grad et spørgsmål om politik; forretning og politik er med andre ord to sider af samme sag, og for det andet er det ikke kun et spørgsmål om indgåede aftaler, for der indgås praktisk taget hver dag nye aftaler, og spørgsmålet er, hvilke nye aftaler der skal indgås, og hvilke der eventuelt ikke skal indgås.

Hr. Haunstrup Clemmensen glædede sig over, at der her i folketinget var enighed om at udtale sig imod apartheid, og man skal selvfølgelig også glæde sig over lidt, men jeg synes også kun, det er lidt, for der er jo ikke enighed om at handle imod apartheid, og i sidste ende er det jo det, det drejer sig om.

Ved første behandling blev der, som man husker, kun sagt lidt om dette forslag om en udvidelse af erhvervsfonden. Det blev understreget fra alle ordføreres side, at man var glad for lovforslaget, og fra enkelte sider understregede man endda, at man ikke engang ønskede at se det i udvalg, selv om det trods alt drejer sig om 2 milliarder kr.s forøgelse af det maksimale garantibeløb; man kan altså ikke kalde det et helt ubetydeligt lovforslag. I det hele taget er det lidt utilfredsstillende, at små bitte sager tit bliver genstand for en lang og omhyggelig behandling i folketinget, mens store og vigtige sager får en hurtig og lidt overfladisk behandling.

Ved anden behandling protesterede jeg så imod, at handelen med Sydafrika og de portugisiske kolonier i Afrika støttes gennem loven, selv om der i FN er vedtaget den ene resolution efter den anden om, at landene bør undlade at støtte det sydlige Afrika. Jeg fremsatte også dengang et dagsordensforslag om, at støtten skulle ophøre, og fremprovokerede endelig en udvalgsbehandling, hvorefter jeg kunne trække dagsordensforslaget tilbage og afvente tredjebehandlingen, som vi så har her i dag.

Lovforslaget har altså nu fået en tilsyneladende grundig udvalgsbehandling, selv om jeg undrer mig over, at udvalget kun har fundet anledning til at stille ministeren ét spørgsmål. Derudover har jeg stillet ministeren 3 spørgsmål, som jeg har ønsket svaret. Egentlig har jeg slet ikke ret til at stille spørgsmål igennem udvalget, som VS jo ikke kan have medlemmer i på grund af vor gruppes ringe størrelse, heller ikke vedrørende sager, som vi så at sige selv har rejst eller ønsket udvalgsbehandlet. Jeg er naturligvis glad for, at udvalget alligevel har behandlet og skaffet svar på de spørgsmål, jeg har stillet.

Jeg kan ikke sige, at jeg synes, sagen er fuldt oplyst. Jeg spurgte bl. a., hvilke firmaer der havde fået eksportgaranti, men det har handelsministeren ikke villet oplyse. Han mener, at hemmeligholdelse er en forudsætning for, at löven kan fungere, som den skal. Desværre gør hemmeligholdelsen det umuligt at kontrollere, til hvilke formål der ydes garanti. Bedømmelsen af garantiernes betydning, f. eks. for Angolas politiske udvikling, afhænger i høj grad af, hvad det er for varer, der er tale om. Visse varer og tjenesteydelser har jo større betydning for opretholdelsen af diktaturerne i det sydlige Afrika end andre, og vidste man, hvilke firmaer der var tale om, kunne man skønne over, hvilke produkter eller tjenesteydelser der eksporteres. Her må jeg understrege et punkt, hvor jeg er uenig med de ordførere, der har talt her i dag. Jeg mener ikke, at det er en privat sag for firmaerne, hvem de handler med, og hvad de sælger i udlandet, for derigennem har de stor indflydelse på Danmarks udenrigspolitik, i praksis større indflydelse end den, folketinget har, vil jeg mene. Hertil kommer, at de produkter, der eksporteres, også til de lande, vi her taler om, er frembragt gennem et samarbejde i den danske befolkning, det er mange, mange tusinde mennesker, der har været med til at fremstille disse produkter, uden at de altså på grund af denne hemmeligholdelsesaftale har noget som helst kendskab til, hvor de produkter, som de har investeret først og fremmest deres arbejdskraft i, egentlig går hen. Der er altså masser af mennesker her i Danmark, der er med til at fremstille produkter, som fremmer undertrykkelsen af arbejderbefolkningen i andre lande, uden at